

TURİSTLERE YÖNELİK SUÇLAR: ANTALYA'YA GELEN TURİSTLER ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Cevdet AVCIKURT¹
Araş. Gör. Bayram ŞAHİN²
Araş. Gör. Seda ŞAHİN³

ÖZET

Turistler için tatil yeri seçiminde en önemli faktörlerin başında güvenlik gelmektedir. Hiçbir turist güvenli olmayan, suçların yoğun olarak işlendiği bir destinasyonu tatil yapmak için tercih etmemektedir. Hatta bazı ülkeler yurtdışına çıkacak vatandaşlarına önerilerde bulunmakta bazen de belli ülkelere güvenli olmadıkları gerekçesiyle gitmemeleri yönünde uyarılarda bulunmaktadır. Bu nedenle özellikle turist kabul eden ülkeler, turist çeken destinasyonlarda güvenlik konularına hassasiyet göstererek bu bölgelerde suçların azaltılması için yoğun çaba sarf etmekte ve özel önlemler almaktadır. Bu çalışmada Türkiye'de önemli bir tatil destinasyonu olan Antalya ilinde tatil yapan turistlerin maruz kaldıkları suçlar betimleyici istatistiklerle incelenmiş ve bu suçların özellikleri bazı çapraz tablolarla açıklanmaya çalışılmıştır. Çalışma sonucunda turistlerin maruz kaldığı suçların daha çok hakaret, tehdit ve sözlü taciz gibi hafif nitelikli suçlardan oluştuğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turist, Suç, Antalya.

1. Giriş

Toplum yaşamının olmazsa olmaz koşulu düzendir. Toplumda düzen ve birliğin devami, sosyal norm ve kurallara uyulmasına bağlıdır. Ancak tarihin hiçbir döneminde ve dünyanın hiçbir yerinde kurallara tamamen uyulduğu, sosyal ilişkilerin problemsiz sürdüğü bir toplum görülmemiştir. Bir toplumda suçun oransal büyüklüğü, bir sosyal huzursuzluk ve rahatsızlık göstergesidir. Suç olayları görece sağlıklı olmayan toplumsal yaşam ve yapı için, önemli bir toplumsal göstergedir. Günümüzde toplumsal bir sorun olan suç, sadece az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerin değil, aynı şekilde gelişmiş veya sanayileşmiş batı toplumlarının da önemli bir problemidir.

Suçun önlenmesine yönelik genel politikaların geliştirilmesi ve güvenlik birimlerinin de gerekli tedbirleri alabilmesi ve buna uygun faaliyetlerde bulunabilmesi için suç işlenmesine neden olan etkenlerin doğru bir şekilde tespit edilmesi gerekmektedir. Bu sebeple kentlerdeki suçun sebeplerini ortaya koymadan güvenlik konusunda başarı beklenmemelidir.

Turistlerin seyahat tercihlerini etkileyen pek çok etken bulunmaktadır. Bu etkenlerden biri hatta belki de en önemlisi güvenlik unsurudur. Bu nedenle turistik destinasyonlarda turistlere yönelik suçların analiz edilmesi ve oranlarının minimize edilmesi için gerekli önlemlerin alınması son derece önemlidir.

¹ Balıkesir Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

² Balıkesir Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

³ Balıkesir Üniversitesi, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

2. Kavramsal Çerçeve

2.1. Genel Olarak Suç ve Suç Kavramı

Suç en ilkel toplumdaki, en modern topluma her dönemde rastlanılan sosyal bir olgudur. Toplumlar, mevcut düzeni korumak ve insanların davranışlarını yönlendirmek için her dönemde bir takım normlar kullanmıştır. Bu normlar kişilerarası ilişkileri düzenlediği gibi, toplumun temel yapı ve değerini korumaya yöneliktir (Sümer, 2006: 91; Aydın, 2002, 15). Normlar, insanlar arasındaki ilişkilerin nerde, nasıl ve ne ölçüde yürütülmesi gerektiğini belirleyen (Üresinler, 2005: 49), hedeflere ulaşmaya yarayan, değerleri koruyan ve güçlendiren (Goll, 1992: 219) ve eylemlere yön veren (Aydın, 2002: 15) ortak kurallardır. Normlar, genellikle değerlerin yansımalarıdır ve bir grubun tüm üyelerince paylaşıldığı için kolektiftir (Aydın, 2002: 15). Geleneksel toplumlarda suça tepki kendiliğindedir ve metotlu bir araştırmadan çok, duygusal reflekse dayanır. Toplumlar ilerledikçe, sosyal bir varlık olan insanın, toplum yaşamının devamı için bir takım kurallara uyması zorunlu olmuştur (Sümer, 2006: 91).

Suç, evrensel, genel bir olaydır. Suç tarihin en eski devirlerinden itibaren var olmuştur ve ileride de var olmaya devam edecektir. İnsanların içinde ihtiraslarla birlikte toplum halinde yaşamının ortaya çıkardığı çeşitli sosyal çelişkiler, uyumsuzluklar buldukça suç da var olacaktır. Ulutürk'e (2006) göre suç, bazı kişilerin davranışları ve tutumları ile bunların içinde yaşadıkları grupta yerleşmiş davranışın örnekleri arasında bir çelişkidir. Bu çelişki her zaman ve her yerde zorunlu olarak var olacağından, suç genel ve evrensel bir olay teşkil eder.

Suç olgusunu, toplumun geneli tarafından benimsenen değer ve normlarından bir sapmayı ifade eden ve aynı zamanda hukuki bir işlemi gerekli kılan sosyal olgu olarak tanımlamak mümkündür (Sümer, 2006: 89). Toplu halde yaşamının zorunluluk halinde çıkardığı düzenleyici kurallar (normlar) çiğnendiğinde ortaya çıkan kavrama hukuk ve sosyoloji dilinde suç denilmektedir. Suç kavramı, hukuk, sosyoloji, din, psikiyatri gibi birden fazla disiplinin ilgi alanına girmekte ve tanımlanmaktadır. Bununla birlikte toplumdaki topluma farklılıklar göstermesi, kültürel, sosyal ve ekonomik koşullardan etkilenmesi (Üresinler, 2005: 49), sosyal bilimlerin diğer alanlarında olduğu gibi suç kavramının genel kabul gören bir tanımını yapmayı güçleştirmektedir.

Durkheim, suçu "müşterek vicdanı rahatsız eden davranışlar" olarak tanımlar (Göç, 2006: 7). Sosyoloji sözlüğünde suç kavramı ve içeriği, "Kişisel alanı aşan kamusal alana giren ve yasak olan kural ya da yasaları çiğneyen, buna bağlı olarak meşru cezaların ya da yaptırımların uygulandığı ve kamusal bir otoritenin (devlet ya da yerel bir kuruluş) müdahalesini gerektiren fiiller" şeklinde tanımlanmaktadır.

Suç olgusu, tüm toplumlarda ve zamanlarda var olan bir fenomen olduğu için evrensel değildir. Ancak, neyin suç olup olmadığı hususu, kısmen toplumlara göre değişkenlik arz ettiği için de görece bir karakteristiğe sahiptir (Sümer, 2006: 93).

Seelig suçu, "anti-sosyal davranışlar yüzünden yasak edilen ve yasaca cezalandırılması gerekli psikosomatik bir davranış" olarak tanımlamıştır. Ellenberger ise, "suçun toplumsal, psikolojik ve çoğu kez biyolojik düzenin, kompleks davranışların sonucunu verecek ve genellikle yasaca yasaklanmış ciddi anti-sosyal, anti-etik bir eylem" olarak

kabulünü önermiştir (Üresinler, 2005: 49). Lombroso, ‘bir fiilin belirli bir memleketin ve zamanın adet, gelenek ve düşünceleriyle çelişme halinde bulunduğu suç vasfını alacağını’ belirtmiştir. Jhering’e göre suç, ‘toplum halinde yaşama şartlarına yönelmiş her türlü saldırılardır’. Durkheim ise suçun, normal sosyolojik olgular arasında yer aldığını ve bir toplumu suçtan arındırmanın imkânsız olduğunu ileri sürmüştür. Günümüzde sosyo-kültürel bilimler, suç teşkil eden insan davranışını, toplumda yürürlükte olan sosyal normlardan bir nevi sapış, sapıcı eylem olarak tanımlamaktadır. Sapma kavramı belli bir toplum ve zaman kesitinde normdan ayrılık sergileyen davranışa ilişkindir. Sapma bireyin topluma uyum sağlama girişimindeki süreçlerinden kaynaklanmaktadır (Ulutürk, 2006: 38).

Suç kavramı (Latince Crimen), tek tek suçlu hareket ve ihmali davranışları belirtir; suçluluktan ise, belirli bir zamanda ve belirli bir yerdeki tüm suçların bir bütünü anlaşılır. Sümer’e göre (2006); suçluluk kavramının, siyasi, organize, ekonomik, trafik ve meslek suçluluğu gibi çok farklı fenomenlerle örtülmesi gerektiğinden, suçluluk kavramını tanımlamak güçtür. Ceza kanununa uygun tanıma göre suç, ceza kanunu vasıtasıyla yasaklanan davranıştır. Psiko-sosyodinamik gerçek tanıma göre suç, bir insan davranışının demokraside, sonunda nüfusun çoğunluğu tarafından ve diktatörlükte güç sahibinin iradesiyle dışarıdan taşınan bu isimlendirmesine bağlıdır. Neyin suç olduğu, toplum içindeki çoğunluğun onayına göre belirlenir.

Suçluluk insan psikolojisine bağlı olduğu kadar, şahsın bulunduğu ortamlar ve çevresindeki insanlarla da ilgili olabilir. Adolphe Quetelet, 1836 yılında, “Toplum suçu hazırlar, suçlu ise ancak bir araçtır” demiştir (Akıncı, 1994). Suç, şahsın suçlularla olan temas veya suçlu bir çevre içinde yetişmesi sonucu meydana gelebilir (Ulutürk, 2006: 39).

Suç olgusu hakkında şu savlar ileri sürülebilir (Sümer, 2006: 89):

- Suç, evrensel bir olgudur.
- Suç, tarihsel sürecin her döneminde görüldüğü gibi, insan yaşamı sürdüğü sürece de var olacaktır.
- Suç, zaman ve mekân boyutunda biçim değişikliği gösterir.
- Hangi davranışların suç olduğuna ilişkin değerler görecelidir.
- Zaman zaman bireyin kişiliğinde somutlaşmasında rağmen sosyal bir olgudur.
- İnsan-doğa ve insan-insan ilişkileri bağlamında ortaya çıkan bir olgudur.
- Suç düşünceyle başlasa da eylemle sonuçlanır.
- Toplumun düzenini bozduğundan birden çok kişiyi etkileyen eylemsel bir süreçtir.

Sosyologlar ve kriminologlar suç olgusundaki artışı başlıca iki nedene bağlamaktadır: bunlardan birincisi; suçun artık kazançlı bir iş haline gelmesi ve yakalanma olasılığının da suç türlerine göre değişmekle beraber oldukça azalması, ikincisi ise; toplumun gelişme halinde oluşu, kentleşme ve endüstrileşme süreci ile iç göçlerin yaşanması olarak belirtilmektedir. Halkın artık eskisi gibi kanaatkâr olmaması, göreceli yoksulluk ve başkasının malına karşı saygının azalması, suçun para sahibi olmak için bir araç olarak görülmesi sonucunu doğurmuştur (Ulutürk, 2006: 39).

Birleşmiş Milletler Uluslararası Suç Önleme Merkezi'nin hazırladığı "Evrensel Suç ve Adalet Raporu" tüm dünya ülkelerini kapsayan şu genellemeleri içermektedir (Ulutürk, 2006: 39):

- Ortalama olarak, suç oranları 1980'lerde olduğu gibi, 1990'larda da yükselmeye devam etmektedir.
- Dünyanın neresi olursa olsun, beş yıllık bir dönemde, büyük kentlerin sakinlerinin üçte ikisi en az bir kere suç sayılan fiillerin hedefi olmaktadır.
- Evrensel olarak ciddi suçlara hedef olma olasılığı (soygun, cinsel suçlar, saldırı) beşte birdir.
- Son yıllarda yasadışı uyuşturucu madde türleri sayıca artmış ve nitelik olarak da çeşitlenmiştir.

Suç insanın var oluşuyla başlamış ve birlikte yaşamının ortaya çıkardığı sorunlar ve uyumsuzluklar devam ettiği sürece var olmaya devam edecek sosyal, genel bir olaydır. Toplu yaşamının ortaya çıkardığı bir gerçeklik olan suç, farklı toplumlarda farklı algılanıyor olsa da genel geçer bazı ortak noktaları vardır. Suçu yaratan kişilerin davranışları arasındaki çelişkidir. Bu çelişki her zaman ve mekânda var olacağından suç da bilimin konusunu oluşturan olaylardan biri olarak varlığını koruyacaktır.

Suçun bir başka özelliği de subjektif olması ve insanın içiyle alakalı olmasıdır. Suç belirli şartlar içerisinde failin subjektif ve kolektif kişiliğini yansıtır. Suç irade, duygu ve ihtirasların, eğilimlerin bir yansımasıdır. Bu iradi eylemin kendisine has niteliği ve özelliği vardır. Suçun bir başka özelliği de göreceli oluşudur. Suçu oluşturan fiiller zaman ve mekâna göre değişmektedir. Bir toplumda suç sayılan bir eylem bir başka toplumda takdir ediliyor hatta mükâfatlandırılıyor olabilir (Üresinler, 2005: 50).

2.2. Turistlere Yönelik İşlenen Suçlar ve Önceki Araştırmalar

Turistlerin seyahat tercihlerini etkileyen pek çok etken bulunmaktadır. Bu etkenlerden biri hatta belki de en önemlisi güvenlik unsurudur. Turistler tatilleri esnasında karşılaşabilecekleri şiddet nedeniyle sıkıntı yaşamak istemezler. Bu nedenle, turistlere güvenliklerinin maksimum oranda sağlandığı destinasyonları tercih etmektedirler. Diğer yandan, turistin bir suça maruz kalma olasılığı oldukça azdır. Bununla birlikte, herhangi bir bölgede turiste yönelik gerçekleşen suç medyanın da etkisiyle pek çok turisti olumsuz olarak etkileyebilmektedir. Son yıllarda popüler destinasyonlardan bazılarında turistlere yönelik gerçekleştirilen suçlardan ve terörist faaliyetlerden olumsuz etkilenmiş ve turist sayılarında düşüşler gözlenmiştir (Allen, 1999: 1). Örneğin; Mısır 1992 yılındaki terörist faaliyetlerden olumsuz olarak etkilenmiş ve yaklaşık 1 milyar dolar civarında bir gelir kaybı yaşamıştır (Crotts, 1996: 2). Bununla beraber, medyanın çok fazla ilgisini çekmeyen ve hırsızlık gibi daha hafif nitelikte sayılabilecek suçlar turizm sektörünü nispeten daha az olumsuz olarak etkilemektedir. Bunun yanı sıra bu tür suçlar daha fazla turistin daha sık olarak karşılaşabileceği suçlar arasındadır (Allen, 1999: 1).

Turizm sektöründeki hızlı gelişme ve büyüme turistlere yönelik suçların işlenmesinde önemli etkenlerden biridir. Ayrıca turistlerin yanlarında yüklü miktarda nakit para ile fotoğraf makinesi, kamera, kredi kartı gibi değerli eşyaları taşımaları da turistlere yönelik işlenen suçların diğer önemli bir nedeni olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunun yanı

sıra tatilde olmaları nedeniyle kıymetli evraklarını konaklama tesisinde bırakma ve arabayı kalabalık otoparklara park etme gibi rahat davranışlarda bulunmaları ve etraflarına fazla dikkat etmemeleri turistlerin suça maruz kalma oranlarının artmasına neden olmaktadır (Jones ve Mawby, 2003: 3, Glensor ve Peak, 2004: 2, Lind ve Lind, 1986: 178). Turistleri hedef yapan diğer etmenler şu şekilde sıralanabilmektedir (Glensor ve Peak, 2004: 2):

- Turistler yanlış yerde, yanlış zamanda bulunan ve kolay bir av olarak görülen zavallı kurbanlardır.
- Gece hayatı, turist kültürü ve potansiyel kurbanın çok sayıda olması turistik bölgenin suç işlenebilecek potansiyel bölge haline getirmektedir.
- Turistlerin tatilde olmaları nedeniyle risk almada daha cesaretli olmaları ve güvenlik önlemlerine pek fazla önem vermemelerinden dolayı sektörün kendisi çok sayıda potansiyel kurban yaratmaktadır. Bunun yanı sıra turist sayılarının artması da turistlerin suça maruz kalma oranlarının artmasına neden olmaktadır.
- Dünya kamuoyunda daha büyük etki yaratabilmek için bazı terörist gruplar veya diğer çeşitli gruplar özellikle turist grupları hedef alabilmektedir.
- Turistlerin genellikle tehlikeli sportif ve rekreasyonel faaliyetler gibi tatil davranışı olarak nitelendirilebilecek aktivitelerde bulunması onları hedef grup haline getirmektedir.
- Disko ve bar gibi tehlikeli yerleri ziyaret etmeleri, ıssız veya karanlık alanlarda gezmeleri turistleri potansiyel kurban durumuna düşürmektedir.
- Herkesin görebileceği şekilde fotoğraf makinesi ve kamera gibi değerli eşyaları yanlarında taşımaları ve ellerindeki haritalardan sırtlarındaki çantaya kadar, turist olduklarının her hallerinden anlaşılması da turistlerin birinci hedef konumuna gelmelerine neden olmaktadır.

Turistlere yönelik işlenen pek çok suç mevcuttur. Bunların başlıcaları şu şekilde sıralanabilmektedir (Glensor ve Peak, 2004: 1):

- Fahişelik
- Yankesicilik
- Dolandırıcılık
- Malların çalınması
- Organize suçlar ve silah kaçakçılığı
- Kumar oyunları ile ilgili tehditler
- Oldukça yaşlı kimselerin davet edilmesi
- Yazlık evlerde hırsızlık
- Barlarda ve diğer işletmelerdeki hırsızlıklar
- Turistlere yönelik terörist eylemler
- Otobüs veya havaalanı terminalleri gibi kitlesel suçlar

Oteller, moteller, şehir merkezi, alışveriş merkezleri, barlar, restoranlar, turistik aktivite merkezleri, plajlar ve havaalanları turistlerin en çok suça maruz kaldığı yerlerdir. Bazı toplumlar turistlerin en çok havaalanı ve ana yol gibi kalabalık alanlarda suça maruz kaldığını belirtmiştir (Glensor ve Peak, 2004: 4).

Avustralya'yı (Sydney, Ekim-Aralık1997) ziyaret eden yabancı turistlerin suça maruz kalmaları ile ilgili olarak 2.480 yabancı turistin katılımı ile gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre (Allen, 1999: 3); araştırmaya katılan turistlerin yaklaşık %98'i (2.424 turist) Sydney'de buldukları süre zarfında herhangi bir suça maruz kalmadığını belirtmiştir. Kalan 56 turist taciz veya hırsızlığa maruz kaldığını belirtmiştir. Suça maruz kalanların yaklaşık %30'u 25-29 yaş aralığındadır, genel toplamda ise en fazla suça maruz kalan yaş grubu ise 20-34 yaş aralığı olarak ortaya çıkmıştır. Mağdurların %31'i konaklama tesisinde, %25'i sokakta ve %8'i ise toplu taşıma aracında suça maruz kalmıştır. Mağdurların %23'ü saat 09.00-12.00 arasında, %19'u 12.00-15.00 arasında ve %17'si de saat 24.00-03.00 arasında suça maruz kaldığı tespit edilmiştir. Aynı araştırma bulgularına göre daha çok genç turistlerin suça maruz kalma nedenleri; disko ve bar gibi tehlikeli yerlere gitmeleri ve daha çok gezmeleri gibi sahip oldukları hayat tarzlarıdır.

Türkiye genelinde Polis Sorumluluk Bölgesinde Meydana Gelen Şahsa ve Mala Karşı Asayiş Olayları 2006 yılı istatistiklerine göre (http://www.egm.gov.tr/akkm_web/asayis.htm, 23.03.2007); şahsa karşı işlenen asayiş olaylarının toplamı 321.676 iken mala karşı işlenen asayiş olaylarının toplamı 463.834'dür. Ülkemizin gözde turistik merkezlerinde biri olan Antalya ili Polis Sorumluluk Bölgesinde Meydana Gelen Şahsa ve Mala Karşı Asayiş Olayları ve Terör olaylarının Dağılımına bakıldığında ise (Emniyet Genel Müdürlüğü, 2006); 13.868 şahsa karşı suç (Türkiye genelinin %4,3'ü), 31.920 mala karşı suç (Türkiye genelinin %6,8'i) ve 48 terör suçu işlenmiştir, bu suçların yaklaşık %6'sının (1.708) turistlere yönelik işlenmiş olduğu ortaya çıkmaktadır. Şahsa karşı işlenen suçların %2'si (283 kişi) ve mala karşı işlenen suçların %4,4'ü (1.425) turistlere yönelik gerçekleştirilmiştir. Şahsa ve mala karşı işlenen suçların cinsiyetlere göre dağılımına bakıldığında ise şahsa karşı işlenen suçlarda bayanların daha çok suça maruz kaldığı, mala karşı işlenen suçlarda ise erkeklerin daha çok suça maruz kaldığı görülmektedir.

Jones ve Marwby'in (2003) İngiltere, İrlanda ve Hollanda'yı ziyaret eden turistlerden suça maruz kalanların mağduriyeti ile ilgili yaptıkları araştırma sonuçlarına göre; 2000 yılında İngiltere'nin Cornwall kentinde 213 mağdur turistten 24'ü ziyaretleri öncesi Cornwall'daki suç düzeyinden haberdar olduğunu ve bunların 6'sı suç oranının daha yüksek tahmin ettiğini, 28'i ise daha düşük bir oran tahmin ettiğini belirtmiştir. Mağdur turistlerin 86'sı ise bu bölgedeki suç oranı hakkındaki fikirlerinin mağdur olması nedeniyle değiştiğini belirtmiştir. 2002 yılında İrlanda'nın Dublin kentinde 123 mağdur turistten 48'i İrlanda'yı ziyaretlerinden önce güvenli, 44'ü çok güvenli, 26'sı az güvenli bulunduğunu belirtmiştir. Suça maruz kaldıktan sonraki görüşleri sorulduğunda 12'si çok güvenli, 28'i güvenli ve 55'i az güvenli bulunduğunu belirtmiştir. Kendi ülkelerindeki suç oranı ile İrlanda'daki suç oranının karşılaştırılmasına ilişkin düşünceleri sorulduğunda 43'ü daha düşük, 11'i ise daha yüksek bulunduğunu belirtmiştir.

Walker'ın (1995) Avustralya'daki işletmelere yönelik suçları incelediği araştırma sonuçlarına göre; işletmelerin %15'i (sanayi, turizm, imalat, perakende ve yiyecek) suç sektörlerindeki önemli problemlerden biri olarak görmektedir. Bu işletmelerden suç en önemli problem olarak en fazla gören işletmeler ise turizm sektöründekiler olarak belirlenmiştir. Yiyecek ve turizm işletmelerinin yaklaşık %45'i en az 1 kez suça maruz kaldığını belirtmiştir. Bu işletmeler en fazla karşılaştıkları suçun hırsızlık olduğunu ve

bunun hem müşteriler hem de personel tarafından işlendiğini belirtmiştir. Turizm işletmeleri ise personel tarafından hırsızlığa en çok maruz kalan işletmeler olarak karşımıza çıkmaktadır.

3. Araştırma Metodolojisi

3.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu araştırma Türkiye'ye gelen yabancı turistlere yönelik işlenen suçların niteliklerinin, kimler tarafından işlendiğinin, nerede ve hangi zaman diliminde işlendiğinin belirlenmesi, işlenen suçlardan hareketle turistlerin tatil kararlarında ve destinasyon imajı algılamalarında bir değişiklik olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma daha çok durum tespitine yönelik hazırlanmış ve betimleyici istatistikler sunulmuştur. Araştırmada ortaya çıkan sonuçlar her ne kadar genellebilir nitelikte olmasa da, bulgulardan hareketle suçlara yönelik alınacak önlemler konusunda verilerin ilgililere yol gösterebileceği düşünülmüştür. Turistlerin tatil yeri seçiminde önemli bir faktör, destinasyonun güvenlik düzeyidir. Bir destinasyon ne kadar güvenilir ise, o derecede tercih edilirligi artmaktadır (Allen, 1999). Araştırmanın amacı, Türkiye'ye gelen yabancı turistlerin tatilleri esnasında maruz kaldıkları suçların tespit edilmesi ve bunların önlenmesine yönelik alınabilecek tedbirlerin daha etkin bir şekilde belirlenebilmesine katkı sağlamaktır. Diğer yandan, konjonktürel gelişmelerden dolayı kaygan bir zeminde ilerleyen Türkiye turizminin daha güvenli ilerleyebilmesi için güvenlik sorununa ilişkin önlemlerini arttırmasının oldukça önemli olduğu söylenebilir. Bu noktada ülkemizin önemli turizm merkezlerinden biri olan Antalya'da turistlere yönelik işlenen suçların tespit edilerek, alınabilecek önlemleri belirlemek önem taşımaktadır.

3.2. Araştırmanın Kapsamı, Sınırları ve Örneklem Hacmi

Araştırmada ana kütleyi Antalya bölgesine gelen yabancı turistler oluşturmaktadır. 2007 Yılı verilerine göre Antalya'ya toplam 7.291.734 turist gelmiştir (Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2007). Bu evren içerisinde seçilen 600 turiste anket dağıtılmıştır. Bunun nedeni, 10.000 kişi üzerindeki evren için en az 384 örneklemin seçilmesi gerekliliği olarak belirtilebilir (Altunışık ve diğerleri, 2007, 127). Dağıtılan anketlerin 316'sı geri dönmüş ve bunlardan 17'si değişik sebeplerle değerlendirilememiştir. Toplam 299 kişinin anketi değerlendirmeye alınmış ve anketlerde geri dönüşüm oranı %52,66 olarak gerçekleşmiştir. Bu araştırma ulaşılabilen alan yazın ve ankete katılan turistler ile sınırlıdır.

3.3. Araştırmanın Ölçeği, Veri Toplam Tekniği ve Verilerin Analizi

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket yöntemi tercih edilmiştir. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla kullanılacak ölçeğin oluşturulmasında ilgili alan yazın tarandıktan sonra temelde Walker'ın 1995 yılında Avustralya'da uyguladığı çalışmadan ve T.C. Emniyet genel Müdürlüğü'nün suçlara yönelik olarak yaptığı sınıflandırmadan yararlanılmıştır. Bunun dışında Albuquerque ve McElroy (1999), Barker, Page ve Meyer (2002) ve McNaughtan (2006) yararlanılan diğer çalışmalardır. Uygulanması planlanan anket bir pilot çalışma ile test edilmiş ve tespit edilen bazı eksiklikler giderildikten sonra uygulamaya konuşmuştur. Anket İngilizce, Almanca ve Rusça dillerine çevrilmiş ve ana dili bu diller olan kişiler tarafından okunarak gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Anketler turistlerin yoğun olarak geldikleri Temmuz-Ağustos aylarında An-

talya ilinde uygulanmıştır. 2007 yılı yaz döneminde kolayda örnekleme yoluyla seçilen turistlere tur operatörleri ile önceden görüşülüp anlaşılacak, transfermanlar ve rehberler aracılığıyla turistlerin tatil bitiminde havaalanı dönüş transferleri esnasında uygulanmıştır. Görevlilere anket uygulanmasından önce araştırma ile ilgili bilgi verilerek, yanlış anlaşılmalara önüne geçilmesi amaçlanmıştır. Ankette 6 soru araştırmaya katılan kişileri profillerine ilişkin, 3 soru Türkiye'ye yönelik tatillerine ilişkin, 13 soru ise, Türkiye'de buldukları süre içerisinde karşılaştıkları suçlara ilişkin olarak hazırlanmıştır. Elde edilen veriler SPSS istatistik paket programında değerlendirilmiştir.

3.4. Bulgular ve Değerlendirme

Araştırma bulguları, araştırmaya katılan kişilerin profillerine ilişkin bulgular, Türkiye'ye geliş sıklıkları ve sürelerine ilişkin bulgular ve Türkiye'de tatilleri esnasında karşılaştıkları suçlara yönelik bulgular olmak üzere üç başlıkta değerlendirilebilir.

Araştırmaya katılan toplam 299 kişi içerisinde suça maruz kalanlarının sayısının düşük olması öncelikle Türk turizmi açısından sevindirici bir durum olarak ifade edilebilir. Benzer araştırmalara bakıldığında, Albuquerque ve McElroy (1999), Barker, Page, Meyer (2002), oranların Türkiye için yüksek olmadığı anlaşılmaktadır.

Tablo 1. Ankete Katılanların Profilleri ve Türkiye'ye Yönelik Tatil Seçimlerinin Dağılımı

Katılımcıların Profili		
	N	%
Cinsiyet		
Erkek	98	32,8
Kadın	197	66,9
Diğer	4	1,3
Medeni Durum		
Evli	130	43,5
Bekar	115	38,5
Boşanmış	54	18,1
Yaş		
0-15 Yaş	6	2,0
16-25 Yaş	81	27,1
26-35 Yaş	85	28,4
36-45 Yaş	67	22,4
46-55 Yaş	44	14,7
56 Yaş ve Üzeri	16	5,4
Uyruk		
Rus	155	51,8
Alman	95	31,8
Diğer	49	16,4
Meslek		
Memur	75	25,1
İşçi	74	24,7
İşveren	41	13,7
Emekli	8	2,7
İşsiz	7	2,3
Ev Hanımı	12	4,0

Öğrenci	42	14,0
Diğer	40	13,4
Eğitim Durumu		
İlköğretim	41	13,7
Ortaöğretim	66	22,1
Üniversite	169	56,5
Lisansüstü	23	7,6
Türkiye'ye Geliş Sayısı		
Birinci	131	43,8
İkinci	64	21,4
Üçüncü	39	13,0
Dört ve Üzeri	65	21,7
Türkiye'de Kalış Süresi		
1-5 Gün	7	2,3
6-10 Gün	196	65,6
11-15 Gün	90	30,1
16 Gün ve Üzeri	6	2,0
Türkiye'ye Geliş Amacı		
Gezi ve Eğlence	256	85,6
Spor	1	0,3
Din	1	0,3
İş	1	0,3
Kültür	13	4,3
Sağlık	4	1,3
Alışveriş	7	2,3
Konferans, Toplantı	1	0,3
Diğer	15	5,0
Toplam	299	100

Ankete katılanların; 197'si (%66,9) bayan, 130'u (%43,5) evli, 233'ü (%77,9) 16-45 yaş arası, 155'i (%51,8) Rus, 95'i (%31,8) Alman, 49'u (%16,4) diğer milliyetlerden (Ukraynalı, Tatar, İspanyol vb.) , 75'i (%25,1) memur, 169'u (%56,5) üniversite mezunudur. Araştırma kapsamında ankete katılan turistlerden 131'inin (%43,8) Türkiye'ye ilk kez geldiği, 196'sının (%65,6) 6-10 gün süre ile geldikleri, 256'sının (%85,6) gezi ve eğlence amacıyla Türkiye'ye geldikleri, tespit edilmiştir.

Tablo 2. Ankete Katılanların Türkiye'ye Gelmeden Önce Türkiye'yi Güvenli Bir Ülke Olarak Düşünüp Düşünmediklerinin Dağılımı

	N	%
Evet	246	82,3
Hayır	53	17,7
Toplam	299	100

Ankete katılan kişilere Türkiye'ye gelmeden önce Türkiye'yi güvenli bir ülke olarak düşünüp düşünmedikleri sorulmuş, araştırmaya katılan turistlerin 246'sı (%82,3) Türkiye'yi güvenilir bir ülke olarak düşündüklerin, ifade ederken, 53'ü (%17,7) güvenilir bir ülke olduğunu düşünmediklerini ifade etmişlerdir.

Tablo 3. Ankete Katılanların Türkiye'de Buldukları Süre İçerisinde Herhangi Bir Suça Maruz Kalıp Kalmadıklarının Dağılımı

	N	%
Evet	22	7,4
Hayır	277	92,6
Toplam	299	100

Ankete katılan kişilerden 277'si (%92,6) Türkiye'de herhangi bir suça maruz kalmadıklarını belirtirken, 22 kişi (%7,4), Türkiye'de kaldıkları süre içerisinde suça maruz kaldıklarını belirtmişlerdir.

Tablo 4. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanların Profilleri ve Kalış Sürelerine Göre Dağılımı

Suça Maruz Kalma		
	N	%
Cinsiyet		
Bayan	15	68,2
Bay	7	31,8
Diğer	0	0
Medeni Durum		
Evli	8	36,4
Bekar	10	45,5
Diğer	4	18,1
Yaş		
0-15		
16-25 Yaş	7	31,8
26-35 Yaş	6	27,2
36-45 Yaş	4	18,2
46-55 Yaş	4	18,2
56 Yaş ve Üstü	1	4,6
Uyruk		
Rus	10	45
Alman	9	41
Diğer	3	4
Meslek		
Memur	6	27,2

İşçi	0	0
İşveren	4	18,2
Emekli	1	4,6
İşsiz	1	4,6
Ev Hanımı	1	4,6
Öğrenci	7	31,8
Diğer	2	9
Eğitim Durumu		
İlköğretim	3	13,6
Ortaöğretim	4	18,2
Üniversite	13	59,1
Lisansüstü	2	9,1
Kalış Süresi		
1-5 Gün	0	0
6-10 Gün	4	18,2
11-15 Gün	17	77,3
16 Gün ve Üzeri	1	4,5
Toplam	22	100

Suçta maruz kalanların cinsiyetlerine göre dağılımlarına bakıldığında, 15 kişinin (%68,2) bayan, 7 kişinin (%31,8) erkek olduğu görülmektedir. Suçta maruz kalanların 10'u bekar (%45,5), 8'i (%36,4) ise evlidir. Yaşları itibarıyla suçta maruz kalanlara bakıldığında, 16-25 yaş arası 7 kişi (%31,8), 26-35 yaş arası 6 kişi (%27,2) olduğu görülmektedir. Suçta maruz kalanların 10'u Rus (%45), 9'u Alman (%41), 3'ü (%18,1) ise diğer milliyetlere mensup kişilerdir. Suçta maruz kalanların meslek durumlarına bakıldığında 7 kişinin (31,8) öğrenci, 6 kişinin (27,2) memur, 4 kişinin (18,2) işveren olduğu görülmektedir. Eğitim durumları itibarıyla suçta maruz kalanlara bakıldığında 13 kişinin (%59,1) üniversite, 4 kişinin (%18,2) ortaöğretim ve 3 kişinin (%13,6) ilköğretim düzeyinde eğitim aldıkları tespit edilmiştir. Konaklama süreleri itibarıyla suçta maruz kalanların dağılımına bakıldığında, 11-15 gün arası süreyle kalanların 17 kişi (%77,3), 6-10 gün süreyle kalanların 4 kişi (%18,2) ve 16 gün ve üzeri kalanların 1 kişi (%4,5) suçta maruz kaldıkları görülmüştür. Bu verilerden hareketle suçta maruz kalanların daha çok bayan, bekar, 16-35 yaş arası genç nüfus olarak nitelendirilebilecek kesim, öğrenci, eğitim düzeyi üniversite olan ve 11-15 gün arası konaklayan turistler olduğu genellenmesi yapılabilir.

Tablo 5. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanların Hangi Tür Suçlara Maruz Kaldıklarının Dağılımı

	N	%
Öldürülmeye Teşebbüs	-	-
Yaralanma	1	1,7
Darp	1	1,7
Kaçırılma	-	-
Tehdit	4	7,1
Hakaret ve Sövme	14	25
Tecavüz	-	-
Fuhşa Teşvik	-	-
Rüşvet İsteme	6	10,7
Hırsızlık	5	8,9
Dolandırılma	13	23,2
Sözlü Taciz	13	23,2
Cinsel Taciz	1	1,7
Terör Saldırısı	-	-
Rehin Alınma	-	-
Diğer	-	-

Tatilleri esnasında Türkiye’de herhangi bir suça maruz kaldıklarını belirtenlerin maruz kaldıkları suçlara göre dağılımı Tablo 4’de verilmiştir. Buna göre, 14 hakaret ve sövme, 13 dolandırılma, 13 sözlü taciz, 6 rüşvet isteme, 5 hırsızlık, 4 tehdit ve birer yaralanma, darp ve cinsel taciz suçlarının işlendiği belirlenmiştir. 22 kişinin toplam 58 suça maruz kaldığı bu araştırma sonucunda ortaya çıkmıştır. Suçların dağılımına bakıldığında, hakaret sövme, sözlü taciz ve dolandırılma gibi nispeten daha hafif suçların işlendiği, öldürmeye teşebbüs, kaçırılma, tecavüz, fuhşa teşvik/zorlama, terör veya rehin alma gibi ağır suçlara yönelik hiçbir vakanın gerçekleşmediğinin belirlenmesi endişeleri azaltıcı diğer bir husus olarak belirtilebilir.

Tablo 6. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanların Suça Nerede Maruz Kaldıklarının Dağılımı

	N	%
Otelde	11	28,2
Tur Esnasında	2	5,1
Restorantta	-	-
Eğlence Merkezinde (Disko-Bar v.s)	6	15,3
Toplu Taşıma Aracında	-	-
Alışveriş Esnasında	7	17,9
Şehir Merkezinde	7	17,9
Plajda	4	10,2
Ören Yerinde	1	2,5
Havaalanında	-	-
Diğer	1	2,5

Ankete katılan 22 kişinin, karşı karşıya kaldıkları değişik suçlara maruz kaldıkları yerlerin dağılımı incelendiğinde, turistlerin maruz kaldıkları suçların en çok otellerde yaşandığı, sırasıyla alışveriş esnasında ve şehir merkezinde suça maruz kaldıkları görülmektedir. İşlendiği yer itibarıyla suçlar incelendiğinde, konaklama işletmelerinin ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Özellikle her şey dahil pansiyon sisteminin ağırlıklı olarak uygulandığı ülkemizde turistlerin vakitlerinin büyük çoğunluğunu otellerde geçiriyor olmaları bunun doğal bir sonucu olarak gösterilebilir. Alışveriş merkezleri, şehir merkezleri ve eğlence merkezleri sırasıyla suçların meydana geldiği yerler olarak sıralanmaktadır. Kişilerin topluca yaşadığı ve yerel halkın yoğunlukla bulunduğu bu merkezlerde kültürel farklılıklardan kaynaklanan suçların işlenebildiği söylenebilir.

Tablo 7. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanlara Yönelik İşlenen Suçların Faillerinin Bulunup Bulunmadığının Dağılımı

	N	%
Evet	7	31,8
Hayır	15	68,2
Toplam	22	100

Suçta maruz kalanların kendilerine yönelik işlenen suçların faillerinin bulunup bulunmadığına ilişkin sorulara verilen cevapların dağılımına göre, 7 kişi (%31,8) faillerin bulunduğunu, 15 kişi (%68,2) ise faillerinin bulunmadığını belirtmişlerdir. Araştırmaya katılanların yaklaşık % 65'inin 6-10 günlük süreyle Türkiye'yi ziyaret ettikleri belirlenmiştir. Bu nedenle bu süre içerisinde kendilerine yönelik işlenen suçların faillerinin bulunamaması kalış sürelerinin sınırlı olmasına sebep olarak gösterilebilir. Yine de %32'lik bir oranla faillerin bulunduğu ifade edilmiştir.

Tablo 8. Ankete Katılanlardan Maruz Kaldıkları Suçun Kimin Tarafından İşlendiğinin Dağılımı

	N	%
Otel Personeli	11	28,9
İşletme Sahibi (Otel, Mağaza, Restaurant)	2	5,2
Turist Rehberi	5	13,1
Otobüs Şoförü	1	2,6
Diğer Hizmet Üreticileri/Personeli	-	-
Yerel Halk	10	26,3
Diğer Turistler	1	2,6
Kimliği Belirsiz Şahıslar	4	10,5
Sokak Çocukları	2	5,2
Diğer	2	5,2

Araştırmaya katılan, suça maruz kalanların kendilerine yönelik işlenen suçların kimler tarafından işlendiğinin dağılımı Tablo 7'de verilmiştir. Buna göre, araştırma sonucunda 11 kişi (%28,9) otel personelinin, 10 kişi (%26,3) yerel halkın, 5 kişi ise (%13,1) turist rehberinin suç işlediğini belirtmiştir. Burada özellikle turist rehberlerinin suça maruz kalan kişiler tarafından suça neden olan kişi olarak belirtilmesi dikkat çekici bir sonuç olarak ifade edilebilir.

Tablo 9. Ankete Katılanlardan Maruz Kaldıkları Suçun Hangi Saatler Arasında İşlendiğinin Dağılımı

	N	%
06:00-08:59	-	-
09:00-11:59	4	12,1
12:00-14:59	8	24,2
15:00-17:59	2	6,0
18:00-20:59	5	15,1
21:00-23:59	10	30,3
24:00-02:59	2	6,0
03:00-05:59	2	6,0

Anketi cevaplayan ve suça maruz kaldıklarını belirten kişilerden, 10'unun (%30,3) suça maruz kaldıkları zaman diliminin 21:00-24:00 saatleri arası olduğu, 8'inin (%24,2) 12:00-14:59 saatleri arasında, 5'inin de (%15,1) 18:00-20:59 saatleri arasında suça maruz kaldığı belirlenmiştir.

Tablo 10. Suça Maruz Kalanlara Yönelik İşlenen Suçların Çözümlemesinde Güvenlik Güçlerinin Çabalarının Yeterli Olup Olmadığına İlişkin Düşüncelerinin Dağılımı

	N	%
Evet	-	-
Hayır	22	100
Toplam	22	100

Araştırmaya katılanların tamamı güvenlik güçlerinin suçların çözümlenmesine yönelik çabalarının yeterli olmadığını düşündüklerini belirtmişlerdir.

Tablo 11. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanlara Suç İçin Tazminat Ödenip Ödenmediğine İlişkin Cevapların Dağılımı

	N	%
Evet	-	-
Hayır	22	100
Toplam	22	100

Araştırma sonucunda suça maruz kaldıkları halde hiç kimseye herhangi bir tazminat ödemesi yapılmadığı tespit edilmiştir. Sınırlı bir zaman sürecinde tatillerini yapmayı amaçlayan turistler yasal prosedürlerin uzun sürmesi nedeniyle ilgili kurum ve kuruluşlara gerekli başvuruları yapmadıkları öngörüsü tazminat ödenmemiş olmasına bir gerekçe olarak gösterilebilir. Bununla birlikte işletmelerin ya da suça neden olan diğer unsurların ülkemizde yasalarla çerçevesi çizilmiş konular dışında tazminat ödeme eğiliminde olmamalarının da etkili olduğu söylenebilir.

Tablo 12. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanların Hizmet Sağlayıcılarının Sorumluluk Alıp Almadıklarına Yönelik Cevaplarının Dağılımı

	N	%
Evet	1	4,5
Hayır	21	95,5
Toplam	22	100

Suçta maruz kalanlardan sadece 1 kişi hizmet sağlayıcısının suçtan dolayı sorumluluk aldığını ifade etmiştir.

Tablo 13. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanların Suç Nedeniyle Türklere ve Türkiye'ye Bakış Açılarının Değişip Değişmediğine İlişkin Cevaplarının Dağılımı

	N	%
Evet	6	27,2
Hayır	16	72,8
Toplam	22	100

Suçta maruz kaldıkları halde Türklere ve/veya Türkiye'ye yönelik bakış açılarının değişmediğini belirtenlerin sayısı 16 kişi (%72,8) olarak belirlenmiştir. Türkiye'ye gelirken turistlerin Türklere ve Türkiye'ye yönelik bakış açılarının olumlu veya olumsuz olduğuna ilişkin bir kanaate varmak bu çerçevede mümkün değildir. Bununla beraber turistlerin bakış açısının Türkiye'ye gelmeden önce olumlu olduğu varsayılarak suçta maruz kaldıktan sonra mevcut olumlu bakış açısının değişmemesine, işlenen suçların niteliklerinin hakaret ve sövme, sözlü taciz, tehdit gibi hafif suçlar olması gösterilebilir.

Tablo 14. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanların Suç Nedeniyle Türklere ve Türkiye'ye Olan Güvenlerinin Sarsılıp Sarsılmadığına İlişkin Cevaplarının Dağılımı

	N	%
Evet	8	36,3
Hayır	14	63,7
Toplam	22	100

Ankete katılanlardan 14 kişi (%63,7) suçta maruz kaldıkları halde, Türklere ve Türkiye'ye yönelik güvenlerinin sarsılmadığını belirtirken, 8 kişi (%36,3) Türklere ve Türkiye'ye yönelik güvenlerinin sarsıldığını ifade etmişlerdir. Araştırmaya katılanların yaklaşık %82 oranında Türkiye'ye gelmeden önce Türkiye'nin güvenli bir ülke olduğunu düşünüyor olmaları söz konusu suçların münferit olaylardan ibaret olduğunu düşünmelerine ve bunu ülkenin tamamına mal etmemelerine bir gerekçe olarak gösterilebilir.

Tablo 15. Ankete Katılanlardan Suça Maruz Kalanların Suçun Tekrar Türkiye'ye Gelme Kararlarını Engelleyici Bir Unsur Olup Olmadığına İlişkin Cevaplarının Dağılımı

	N	%
Evet	5	22,7
Hayır	12	54,6
Kısmen	5	22,7
Toplam	22	100

Türkiye'de buldukları süre içerisinde maruz kaldıkları suç nedeniyle, tekrar Türkiye'yi tercih etmelerine ilişkin soruya, araştırmaya katılanlardan 12 kişi (%54,6) hayır cevabı vermiş ve bu suçun tekrar Türkiye'ye gelmelerini engelleyici bir suç olmadığını düşündüklerini belirtmiştir. 5 kişi (%22,7), evet cevabı verirken, 5 kişi (%22,7) ise, belki cevabı vermiştir. Turistik talebin aşırı esnek olması kişilerin tatil kararı verirken hafif suçlara maruz kalmaları koşulunda bile destinasyon değişiklikleri yapabileceklerine bir gösterge olarak belirtilebilir.

4. Sonuç ve Öneriler

Suç, toplumun her kesimini ilgilendiren bir olgudur. Suç, sadece suça maruz kalanları değil aynı zamanda devlet gelirlerini, işletme gelirlerini, bireylerin iş hayatlarını, müşterileri tatminini ve vergi ödeyen kişileri olumsuz olarak etkilemekte ve önemli maddi kayıplara yol açmaktadır.

Dünyanın hemen hemen her yerinde sürekli farklı niteliklerde suçlar işlenmektedir. Yapılan bazı araştırmalarda Türkiye'nin birçok ülkeden daha güvenli bir ülke olduğu tespit edilmiştir. Güney Afrika Cumhuriyeti, Mauritius, Seychelles gibi turizm ağırlıklı ekonomiye sahip olan ülkeler listenin ilk sırasında yer alırken, Avrupa'nın gelişmiş aynı zamanda fazla sayıda turist ağırlayan Fransa, İspanya, Portekiz, Almanya gibi ülkeleri ilk 30 içerisinde sıralanmaktadır. Türkiye ise bu listede 33. sırada yer almaktadır (www.nationmaster.com, 15.02.2010). Bu istatistik aslında kimi çevreler tarafından dile getirildiği gibi Türkiye'nin güvenli olmayan bir ülke olmadığını, aksine birçok ülkeden daha az suç işlenen bir ülke olarak güvenli bir turistik destinasyon olduğunun göstergesidir.

Buna rağmen yine de, ülkemizde güvenlik konusunda yaşanan sorunların artmaması için, bu konularda alınan önlemler sürekli gözden geçirilmeli ve eldeki veriler kullanılarak, geleceğe yönelik doğru projeksiyonlar geliştirilmelidir. Bu nedenle ülkemizde işlenen suçların niteliklerinin belirlenmesi ve güvenlik güçleri tarafından bu doğrultuda hareket edilmesi önem arz etmektedir.

Araştırma sonucunda, turistlerin daha çok hakaret, tehdit ve sözlü taciz suçlarına maruz kaldıkları, kaçırılma, tecavüz, adam öldürme, darp gibi ağır suça hiçbir turist maruz kalmadığı belirlenmiştir. İşlenen suçların genellikle sayıca fazla turist ve yerel halkın iletişime geçtiği yerlerde ve turistlerin genellikle daha çok vakit geçirdikleri konaklama

işletmelerinde gerçekleştiği ve genellikle akşam saatlerinden sonra, gece saatlerinde işlendiği tespit edilmiştir.

Suçların işlenmesinin en önemli nedenlerinden biri toplumsal gelişmişlik düzeyleri ve kültür çatışmalarıdır. Turizm endüstrisinin ve özellikle konaklama işletmelerinin önemli sorunlarından biri eğitimsiz işgören istihdamıdır. Anadolu'nun farklı bölgelerinden gelmiş olan vasıfsız işgörenler konaklama işletmelerinde değişik alanlarda çalıştırılmaktadırlar. Konaklama işletmelerinde çalışanların, özellikle mesleki eğitim almamış çalışanların suçları önlemeye yönelik, konaklama işletmeleri tarafından eğitimlere tabi tutulmaları suç oranlarını azaltıcı bir önlem olarak uygulanabilir.

Suçların, suça maruz kalan kişiler üzerinde olumsuz etkiler yarattığı bazı kişilerin bundan sonraki seyahat tercihlerinde, bu deneyimlerini dikkate alacaklarını belirtmiş olmaları dikkate değer bir sonuç olarak belirtilebilir. Bu durumun önlenmesi ve lehimize kullanılabilmesi için suçu işleyen failerin yakalanarak, suça maruz kalan turistlerin konu ile ilgili olarak tatil sonrasında bile olsa bilgilendirilmeleri gerekmektedir. Emniyet müdürlükleri ve yerel yönetimlerin ortaklaşa çalışmaları bu uygulamanın hayata geçirilmesini sağlayabilir.

Turistlerin seyahat tercihlerini etkileyen pek çok etken bulunmaktadır. Bu etkenlerden biri hatta belki de en önemlisi güvenlik unsurudur. Bu nedenle turistik destinasyonlarda suç oranlarının minimize edilmesi gerekmektedir. Çünkü destinasyonda işlenen suç oranının yüksek olması, işlenen suçların büyük oranda turistlere yönelik gerçekleşmesi ve bunun uluslararası medyada ses getirmesi destinasyon imajının zarar görmesindeki en önemli etkidir. Bu nedenle turizm sektörünün geliştirilmesi ve destinasyon imajının korunmasındaki birinci koşul; suçun kontrol altına alındığına ve turistlerin güvenliklerinin sağlandığına ilişkin itibarın sağlanmasıdır.

Bunun dışında; genellikle gerçek suç riskini yansıtmaktan uzak olan ve işlenen suçların uluslararası basında ses getirmesine neden olan medyanın da desteğinin sağlanması önemli koşullardan bir diğeridir. Diğer yandan yerel halkın bilinçlendirilmesi ve gelen turistlere yönelik tutumlarının misafirperverliği yansıtmaya yönünde gerekli bilinçlendirme çalışmaları yapılmalı ve yerel halkın turistlere yönelik davranışlarının "benimsenme" yönünde olması sağlanmalıdır.

İleriye yönelik yapılacak çalışmalarda suça maruz kalan turistlerin milliyetlerine göre maruz kaldıkları suçlar ve Türkiye'ye yönelik bakış açıları gibi konularda bir farklılık olup olmadığına ilişkin araştırmaların yapılması; ayrıca, suça maruz kalmış daha fazla turiste ulaşmak amacıyla örneklem sayısının artırılması faydalı olabilir.

KAYNAKÇA

- Akıncı, Füsün, Sokullu. (1994). **Kriminoloji**. İstanbul: Vedat Yayıncılık.
- Albuquerque, Klaus de ve Jerome McElroy. (1999). "Tourism and Crime in the Caribbean", **Annals of Tourism Research**. Vol. 26, No. 4, 968-984.
- Allen, Jacqui. (1999). "Crime Against International Tourists", **Crime and Justice Bulletin**. No. 43.

- Altunışık, Remzi, Recai Coşkun, Serkan Bayraktaroğlu ve Engin Yıldırım. (2007). **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: SPSS Uygulamalı**. Sakarya: Sakarya Kitapevi.
- Barker, M, S.J. Page ve D. Meyer. (2002). "Modeling Tourism Crime, The 2000 America's Cup ", **Annals of Tourism Research**. Vol. 29, No. 3, 762-782.
- Crotts, John C. (1996), "Theoretical Perspectives on Tourist Criminal Victimization", **The Journal of Tourism Studies**. Vol.7, No.1, 2-9.
- Doğan, Hasan Zafer. (1979), "Bir Saldırganlık Tipolojisi ve Turistlere Yönelik Saldırı-lara Uygulanması", **Turizm İşletmeciliği Dergisi**. Yıl: 1, Sayı: 1, 39-44.
- Emniyet Genel Müdürlüğü. (2006), 4982 Sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu gereğince gönderilen istatistikler.
- Emniyet Genel Müdürlüğü. Polis Sorumluluk Bölgesinde Meydana Gelen Şahsa ve Mala Karşı Asayiş Olayları. http://www.egm.gov.tr/akkm_web/asayis.htm (23.03.2007).
- Glensor ve Peak. (2004), "Crimes Against Tourists", **Problem-Oriented Guides for Police Problem-Specific Guides Series**. No. 26.
- Goll, G. E. (1992), Ethics in Competition Based on Management By Values. **In Hall, Stephen J. (Ed.). Ethics in Hospitality Management**. (p.213-225). Educational Institute American Hotel&Lodging Association: Michigan.
- Göç, Lütfü. (2006), Çocuk Suçluluğu ve Polisin Yaklaşımı. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Jones, C. ve R. I. Mawby. (2003), "Meeting the Needs of Tourist Victims", **11. International Symposium on Victimology**. (13-14 Temmuz 2003) Stellenbosch, Güney Afrika.
- Lind, Meda Chesney ve Ian Y. Lind. (1986), "Visitors as Victims Crimes Against Tourist in Hawaii", **Annals of Tourism Research**. Vol. 13, No. 4, 167-191.
- McNaughtan, Darlene. (2006). "The 'Host' as Uninvited 'Guest', Hospitality, Violence and Tourism", **Annals of Tourism Research**. Vol. 33, No. 3, 645-665.
- Nation Master. Crime Statistics. <http://www.nationmaster.com>, (15.02.2010).
- Sümer, Osman. (2006), Sosyal Değişme ve Suç. İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2007). "Türkiye'ye Gelen Yabancıların Sınır Kapılarının Bağlı Olduğu İllere ve Taşıt Araçlarına Göre Dağılımı-2007". <http://www.kultur.gov.tr/TR/Genel/BelgeGoster.aspx> (22.05.2009).
- Ulutürk, Bülent. (2006), Kentleşme ve Suç İlişkisi: Adana ve Çanakkale Karşılaştırması, Polis Akademisi Başkanlığı Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Üresinler, Ratıp. (2005), Sosyo-Kültürel Yapı ve Suç (Kırıkkale Örneği), Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.
- Walker, John. (1995), "Crimes Against Businesses in Australia", **Trends & Issues in Crime and Criminal Justice**. No.45, 1-6.